

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/111/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113209925
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8113209925.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Sylviou Szabadošovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. S. G., T. XX.XX.XXXX a mal. I. G., T. XX.XX.XXXX v konaní obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, odbor sociálnych vecí, pochádzajúcich z rodičov I. G., M. K., T. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., T. XX, právne zastúpenej JUDr. Helenou Schneiderovou, advokátkou so sídlom Prešov, Floriánova 12 a Z. G., T. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX o úpravu práv a povinností k mal. deťom a úpravu styku takto

r o z h o d o l :

konanie o úpravu práv a povinností k mal. S. G., T. XX.XX.XXXX a mal. I. G., T. XX.XX.XXXX sa z a s t a v u j e

u p r a v u j e styk otca s mal. I. tak, že :

otec je oprávnený stretávať sa s mal. I. každý páry týždeň v roku od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod.

počas letných prázdnin každý rok:

od 1.7. toho ktorého roka od 9.00 hod. do 10.7. toho ktorého roka do 19.00 hod. a od 1.8. toho ktorého roka od 9.00 hod. do 10.8. toho ktorého roka do 19.00 hod.

počas Vianočných prázdnin každý rok:

od 27.12 toho ktorého roka od 9.00 hod. do 30.12. toho ktorého roka do 17.00 hod.

počas Veľkonočných sviatkov každý páry rok:

od Veľkonočného piatka od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod.

otec je p o v i n ý maloletého prevziať v mieste bydliska matky v určený deň a čas a v určený deň a čas je povinný maloletého matke riadne odovzdať,

matka je p o v i n á maloletého na styk s otcom riadne pripraviť,

o trovách štátu rozhodne súd samostatným uznesením v lehote 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej

žiadene z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka svojím návrhom podaným na tunajší súd dňa 05.04.2013 žiadala zveriť mal. S. a mal. I. do svojej osobnej starostlivosti a zo strany otca navrhla určiť výživné pre mal. S. vo výške 150 Eur mesačne a pre mal. I. vo výške 100 Eur mesačne, a to vždy k 20-tému dňu v mesiaci vopred.

Svoj návrh odôvodnila tým, od 23.11.2012 nežije s otcom v spoločnej domácnosti po tom, čo ju otec fyzicky napadol. Mal deti ostali v starostlivosti starších súrodencov v mieste pôvodného bydliska u otca, pričom ich navštevuje, keď je otec pracovne vzdialený.

V priebehu konania písomným podaním zo dňa 20.02.2015 zobrala matka svoj návrh na úpravu práv a povinností v celom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť z dôvodu, že ho považuje za nadbytočné, nakoľko na Okresnom súde v Prešove prebiehajú konania pod sp. Zn. XXP X/XXXX a XXP XXX/XXXX.

Otec svojím návrhom podaným na tunajší súd dňa 11.12.2013 žiadal upraviť styk s mal. I. tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každý víkend v čase od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas jarných prázdnin od soboty od 09.00 hod. do stredy do 17.00 hod., počas letných prázdnin v mesiaci júl od 09.00 hod. dňa 01.07. do 17.00 hod. dňa 15.07., v mesiaci august od 09.00 hod. dňa 15.08. do 17.00 hod. dňa 31.08., počas vianočných sviatkov vždy od 09.00 hod. dňa 27.12. do 17.00 hod. dňa 02.01. a počas vianočných sviatkov nepárneho roka od 09.00 hod. Veľkonočného piatka do 17.00 hod. Veľkonočného pondelka.

Kolízny opatrovník navrhol upraviť styk I. I. s otcom v čo najširšom rozsahu, nakoľko dieťa má silné citové väzby na starých rodičov a na súrodencov, ktorí žijú s otcom v spoločnej domácnosti, nakoľko styk upravený v predbežnom opatrení je určený minimálne.

Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 18.02.2015 spojil súd konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. F.. XXP XXX/XXXX Z. G.. F.. XXP XXX/XXXX na spoločné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. XXP XXX/XXXX.

Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom mal. I., sobášnym listom, rodným listom mal. I. a mal. S. G., potvrdením o spoločnom poslednom bydlisku účastníkov konania, lekársnym nálezom zo dňa 28.11.2012, potvrdením o evidencii matky v evidencii uchádzačov o zamestnanie, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi matkou, potvrdením o poberaní prídavkov na dieťa, potvrdením o čistom mesačnom príjme a opismi mzdových listov otca, správou o výchovných pomeroch zo dňa 06.06.2013, 31.03.2014, 24.06.2014 a 06.02.2015, správou z konzultácie s maloletými deťmi, znaleckým posudkom č. 61/2013 znalca PhDr. Jozefa Kandalu, obsahom spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. XXP X/XXXX, XXP XXX/XXXX, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Mal. S. a mal. I. pochádzajú z manželstva rodičov I. G. a Z. G., ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 36P 5/2014- 53 zo dňa 1. júla 2015 rozvedené. Na čas po rozvoде bola mal. S. zverená do osobnej starostlivosti otca a mal. I. do osobnej starostlivosti matky. Zo strany otca bolo určené výživné pre mal. Mateja vo výške 50 Eur mesačne a zo strany matky pre mal. Dominiku vo výške 30 Eur mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s mal. Matejom tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každý párný týždeň v roku od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod. počas letných prázdnin každý rok od 1.7. toho ktorého roka od 9.00 hod. do 10.7. toho ktorého roka do 19.00 hod. a od 1.8. toho ktorého roka od 9.00 hod. do 10.8. toho ktorého roka do 19.00 hod., počas Vianočných prázdnin každý rok od 27.12 toho ktorého roka od 9.00 hod. do 30.12. toho ktorého roka do 17.00 hod. a počas Veľkonočných sviatkov každý párný rok od Veľkonočného piatka od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.8.2014 vo výroku o rozvoде manželstva a vo výroku o zverení mal. S. S. osobnej starostlivosti otca. Vo výroku o zverení mal. I. do osobnej starostlivosti matky, o určení výživného pre obe mal. deti, ako aj o úpravu styku otca s mal. I. po rozvoде manželstva doposiaľ nie je právoplatný.

Rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti od 21. novembra 2012, z ktorej odišla matka sama a mal. S. a mal. I. B. stali v starostlivosti otca spolu s plnoletými sestrami I. a D.. Matka spočiatku maloletého I. navštevovala v materskej škole, alebo v dome, kde býval s otcom, pokiaľ bol tento mimo bydliska a neskôr brávala mal. I. na víkendy k sebe domov.

Od júla 2013 žije maloletý s matkou v spoločnej domácnosti. Bývajú u najstaršieho syna v 2-izbovom byte, ktorého je on vlastníkom. Syn platí inkaso ako aj úver na byt, pričom matka zabezpečuje stravu. Je zamestnaná na základe dohody o vykonaní práce vo firme McROY, kde za obdobie september a október 2014 bol jej priemerný čistý mesačný príjem vo výške 138 Eur mesačne a v mesiaci november 217,26 Eur. Matka však uviedla, že začala pracovať aj na nočné zmeny, preto jej príjem sa v poslednom období navýšil a pohybuje sa vo výške okolo 282 Eur mesačne. Do októbra 2014 poberala dávku v hmotnej núdzi, a to v januári 2014 vo výške 125,57 Eur, vo februári a marci 2014 po 96,30 Eur mesačne, od apríla do júla v sume 124,70 Eur mesačne, v auguste a septembri 2014 po 61,60 Eur mesačne a v októbri 2014 v sume 25,50 Eur mesačne.

Matka má priateľa, s ktorým si rozumie, avšak nežijú v spoločnej domácnosti. Na pojednávaní dňa 3.3.2015 súhlasila s úpravou styku otca s maloletým, pričom navrhla stretnutia každý páry víkend v roku od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas letných prázdnin každý rok od 1.7. od 9.00 hod. do 7.7. do 17.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 7.8. do 17.00 hod., počas Vianočných sviatkov každý rok od 27.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 17.00 hod. a každý páry rok od Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod.

Otec býva v rodinnom dome spolu s mal. S., ktorá navštevuje 3. ročník Strednej zdravotníckej školy a s plnoletými dcérami I. a D., pričom I. navštevuje 1. ročník vysokej školy, Veronika ukončila bakalárske štúdium, po roku by chcela pokračovať v štúdiu na vysokej škole. V rodinnom dome platí inkaso v sume 130 Eur mesačne, štvrtročne platí vodné a stočné po 12 Eur. Okrem toho platí pôžičku na rekonštrukciu domu v sume 220 Eur mesačne. Na stravu dáva mesačne okolo 50 Eur, ide o nižšiu sumu, nakoľko doma chová hospodárske zvieratá. Plnoletá dcéra I. prestala poberať štipendium, keďže ukončila štúdium na vysokej škole a v súčasnej dobe si hľadá zamestnanie.

Odporca je zamestnaný ako vodič SAD, za rok 2014, obdobie jún až december bol jeho čistý mesačný príjem 736,51 Eur a priemerná čistá mesačná mzda vo výške 700,74 Eur. Okrem uvedeného nemá žiaden ďalší príjem, ani žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Vo svojej výpovedi uviedol, že trvá na svojom návrhu na úpravu styku v súlade s jeho písomným vyhotovením. Poukázal na to, že mal. I. je ovplyvňovaný matkou a bratom C., pretože prestal chodiť na stretnutia podľa rozhodnutia súdu, čo maloletý odôvodňuje tým, že „orgány tak rozhodli“ a že mu to povedal H. C.. Zároveň poukázal na nezrovnalosti v znaleckom posudku, napr. že on má lepšie podmienky na bývanie, napriek tomu znalec na určité obdobie doporučuje, aby bol maloletý u matky.

Mal. I. navštevuje 2. ročník základnej školy, navštevuje školský klub, kde mu matka platí 6 Eur mesačne, stravuje sa v škole, kde za obеды mu platí po 20 Eur mesačne. Na začiatku školského roka zakúpila navrhovateľka maloletému učebnice a zošity v sume 15 Eur, pričom ošatenie pre maloletého zabezpečila jej sestra, ktorej musí navrhovateľka vrátiť finančné prostriedky. Mal. I. je alergik, pravidelne užíva lieky, kvapky pod jazyk, za ktoré dopláca matka 20 až 30 Eur polročne. Otec na jeho výživu ničím neprispieva.

Mal. I. sa s otcom spočiatku stretával podľa rozhodnutia súdu na základe predbežného opatrenia, č. k. 29 P 157/2013 - 9 zo dňa 03.10.2013 každú páru sobotu v mesiaci v čase od 09.00 hod. do 17.00 hod. Po rozhodnutí prvostupňového súdu v rozvodovom konaní sa začal s otcom stretávať každý páry víkend od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., avšak v poslednom období už nechcel prísť ani každý páry víkend, čo odôvodňoval tým, že H. C. je za ním smutno.

Maloletý I. pred súdom v konaní o úpravu práv a povinností po rozvode manželstva uviedol, že k otcovi a sestrám chodí každý druhý víkend, niekedy chodí v sobotu a niekedy v nedeľu, predtým mu ocko zavola v piatok. Chce bývať s mamkou, k ockovi by chcel chodiť v sobotu ráno a večer by sa vrátil, aj každý týždeň. Počas prázdnin by chcel byť s ním tri, štyri dni v týždni, niekedy aj celý týždeň. Keď je

u otca, väčšinou sa hrá so sestrami, otec sa mu nevenuje, skôr robí niečo okolo domu. S mamkou sa hrajú karty, alebo šach.

Do konania bol pribratý znalec z odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých PhDr. Jozef Kandala, ktorý v závere znaleckého posudku č.61/2013 zo dňa 26.6.2014, aj keď vo všeobecnosti neodporúča deliť súrodencov, doporučil ponechať mal. S. u otca a maloletého I. zatiaľ u matky, ktorý je totiž silno citovo naviazaný na matku, toho času ju silno potrebuje, cíti u nej bezpečie, zázemie, istotu, podporu. Vnímajú to tak aj jeho sestry, hoci by chceli, aby bol s nimi častejšie. Ďalej znalec uviedol, že zotrvanie mal. I. u matky by mohlo trvať ešte jeden až dva roky a potom vonkajšie okolnosti a časový faktor ukáže, čo ďalej.

Na otázku, akým spôsobom odporúča znalec upraviť styk detí s tým rodičom, ktorému nie sú zverení do osobnej starostlivosti, u maloletého I. uviedol, že otec by mohol syna navštevovať ako je to bežné u detí od 5 rokov, teda aj na noc, bez prítomnosti matky podľa toho, ako dieťa bude zvládať odlúčenie od matky - v jednom týždni v priebehu týždňa, v druhom týždni cez víkend. Po nástupe do školy, štandardne, každý druhý týždeň, a to cez víkend. Čo sa týka prázdnin a sviatkov, neodporúča krátkodobé sviatky deliť, skôr ponechať prežitok v celistvosti, okrem letných a zimných prázdnin a vianočných sviatkov, v pomere 1:1.

Podľa § 96 ods. 1, O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 43 ods. 1) Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho dotýkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

V priebehu konania matka svoj návrh na úpravu práv a povinností k mal. deťom zobrala späť z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie o úpravu práv a povinností k mal. I. po rozvode manželstva a mal. S. už bola právoplatne zverená do osobnej starostlivosti otca v rozvodovom konaní.

Pri úprave styku otca s maloletým I. vychádzal súd z návrhu otca, vyjadrenia matky k úprave styku na pojednávaní, z výpovede maloletého I., ako aj zo záverov znaleckého posudku a upravil styk maloletého s otcom mimo prázdnin a sviatkov každý párný víkend v roku od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., čo je štandardná úprava styku pre dieťa v školskom veku, pričom takáto úprava styku otca s maloletým už v súčasnej dobe prebieha. V priebehu konania matka súhlasila s úpravou styku maloletého s otcom aj počas letných prázdnin, vianočných a veľkonočných sviatkov, tak ako to navrhoval otec, preto súd upravil ich vzájomné stretnutia počas letných prázdnin na 10 dní v mesiaci júl a na 10 dní v mesiaci august, čo považoval za dostatočnú úpravu styku, keďže maloletý doposiaľ u otca na tak dlhé obdobie nebol. Okrem toho upravil ich vzájomné stretnutia aj počas Vianočných prázdnin na obdobie štyroch dní od 27.12. do 30.12., ako aj počas Veľkonočných sviatkov každý druhý rok od Veľkonočného piatka do Veľkonočného pondelka, aby maloletý aj tieto sviatky mohol tráviť so svojim otcom a sestrami.

Otec je povinný maloletého prevziať v mieste bydliska matky v určený deň a čas a v určený deň a čas ho matke riadne odovzdať a matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť najmä po psychickej stránke tak, aby sa I. na svojho otca tešil a aby ho ich vzájomné stretnutie obohatilo a zabezpečilo jeho zdravý vývin po všetkých stránkach.

Uvedená úprava styku je nevyhnutnou úpravou zabezpečujúcou pravidelné stretnutia otca s maloletým, čo je dôležité pre jeho harmonický vývin po fyzickej aj psychickej stránke a akákoľvek dohoda rodičov o úprave styku otca s I. nad rámec takejto súdnej úpravy obohatí maloletého o zážitky s otcom za predpokladu, že sa mu bude otec venovať a tráviť s ním voľný čas. Zároveň sa zhoduje aj s vyjadrením maloletého I., ktorý neodmieta stretnutia s otcom, zodpovedá aj jeho predstave o stretnutiach s jeho sestrami, ktoré má rád a s ktorými trávi väčšinu času, pokiaľ je u otca a to aj vtedy, keď je otec pracovne mimo miesta bydliska. V prípade akýchkoľvek nezhôd pri úprave styku, ak by matka neumožnila stretnutia napríklad aj nad rámec bežnej úpravy styku alebo v iný termín, než určil súd, (choroba maloletého, pracovné povinnosti otca), môže sa otec kedykoľvek obrátiť na súd s návrhom na jeho zmenu, resp. jeho rozšírenie.

O trovách štátu rozhodne súd samostatným uznesením v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, v súlade s ust. § 151 ods. 3) O.s.p.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1, pís. a) O.s.p., keďže ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.